

Narcisplantsoen 36 hoek Zijlweg

De Olifant

In dit gebied is in de tachtiger jaren een hele nieuwe wijk ontstaan, het Narcisplantsoen. Daarvoor was het een stuk landelijker met onder andere (proef)bollenvelden. Ook stond hier vanaf 1931 een bijzondere villa. Als kind ben ik daar vaak voorbij gelopen. Kijk werd er dan gezegd: *“Daar staat de olifant”*.

De villa is in 1974 gesloopt om plaats te maken voor een appartementencomplex. Tegen de sloop is fel geprotesteerd, maar het mocht niet baten. Er moest ruimte worden gemaakt voor de ontsluiting van de hier beoogde nieuwe wijk.

In 1931 is het huis ontworpen door architect A.M. Sevenhuijsen voor de chocolade-fabrikant Droste. Hij vond zijn inspiratie voor het ontwerp in het silhouet van een berg in Tirol. De familie noemde het huis *“Rodella”* naar het gelijknamige gebied in Tirol. Bij

de Haarlemmers is die naam nauwelijks bekend geworden; zij noemden de villa naar haar uiterlijke verschijning: *“De Olifant”*. Dat kwam vooral door de enorme bolvormige rieten kap en de kolossale entreepartij met spitsboog. Daarnaast was er veel siermetselwerk, bijzondere vensters en mooi uitgevoerde houten deuren. Het geheel kan tot de Amsterdamse School worden gerekend. Qua verschijning heel wat anders dan de rechttoe rechtaan nieuwbouw die er nu staat.

De erven van de Droste familie vonden in 1973 de renovatie van de villa te duur en besloten tot verkoop over te gaan. Toen bleek dat de villa niet opnieuw bewoond, maar gesloopt zou worden zijn buurtbewoners in protest gegaan met het eerder genoemde resultaat.

Illustrator Eric J. Coolen woonde jaren op de Zijlweg enkele huizen verwijderd van de villa. Om de herinnering aan *“De Olifant”* juist vast te leggen op de plek waar de villa heeft gestaan, besloten Eric Coolen en Michaëla Bijlsma (Nieuwe Gracht Producties) een gevelsteen te ontwerpen. Deze zou geplaatst moeten worden in het appartementencomplex op de hoek van de Zijlweg en het Narcisplantsoen. Coolens toenmalige buurman was, net als Eric, ooggetuige van de sloop. Op basis van oude foto's van deze buurman is het ontwerp van de nieuwe gevelsteen gemaakt. Daarbij is de steen eerst in was tot de juiste vorm gekneet waarna er een mal van kan worden gegoten. In de mal komt vervolgens gietmortel waarmee de uiteindelijke gevelsteen ontstaat. Na de handelingen wordt de gevelsteen gepolychromeerd (beschilderd).

De steen werd in 2018 door de aannemer Bas Goemans ingemetseld.

Grappig detail op de gevelsteen is de plaatsing van het Drostemannetje op het dak van de villa. Het Drostemannetje was indertijd te zien op de Droste cacao-fabriek aan het Spaarne. Op het dak van de Olifant heeft hij nooit gestaan; zou ook veel te groot zijn geweest met zijn zes meter hoogte. Het *“mannetje”* was wel jarenlang kenmerkend voor Droste.

Jaarboek 2018 Vereniging Haerlem – Nieuws over gevelstenen – Martin Busker

